Nr 2 Warszawa, dnia 19 stycznia 1949 r.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SKARBU

6. **Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 3 stycznia 1949 r. o poborze jednokrotnego podatku obrotowego od sprzedaży lub wymiany towarów „Polskiego Monopolu Tytoniowego", „Państwowego Monopolu Spirytusowego", „Polskiego Monopolu Solnego", „Państwowego Monopolu Zapałczanego" oraz pozostającego pod zarządem przymusowym przedsiębiorstwa wytwarzającego towary objęte monopolem zapałczanym, jak również losów loterii, urządzanych przez „Polski Monopol Loteryjny".**

Na podstawie art. 19 ust. 1 pkt. 3) dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 413) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Wprowadza się pobór jednokrotnego podatku obrotowego od sprzedaży lub wymiany wszystkich towarów zarówno nabytych w kraju lub zagranicą (importowanych), jak i wydobytych, wytworzonych lub przetworzonych przez przesiębiorstwa i zakłady (własne i zarządzane) „Polskiego Monopolu Tytoniowego", „Państwowego Monopolu Spirytusowego", „Państwowego Monopolu Zapałczanego", „Polskiego Monopolu Solnego" i przez pozostające pod zarządem przymusowym przedsiębiorstwo wytwarzające towary, objęte monopolem zapałczanym oraz losów loterii, urządzanych przez „Polski Monopol Loteryjny".

§ 2.

Do opłacania jednokrotnego podatku obrotowego od sprzedaży lub wymiany towarów, wymienionych w § 1, obowiązane są przedsiębiorstwa: „Polski Monopol Tytoniowy", Państwowy Monopol Spirytusowy", „Polski Monopol Solny", „Państwowy Monopol Zapałczany", „Polski Monopol Loteryjny" oraz pozostające pod zarządem przymusowym przedsiębiorstwo wytwarzające towary, objęte monopolem zapałczanym.

§ 3.

1. Jednokrotny podatek obrotowy wynosi:

Pkt	Od obrotów osiągniętych ze sprzedaży lub wymiany (wartości sprzedażnej) towarów:	Stawka podatku
1	soli jadalnej białej	60%
2	soli jadalnej szarej	5%
3	soli do celów przemysłowych oraz hodowlano-rolniczych	3%
4	spirytusu butelkowanego do celów domowo-leczniczych oraz wódki czystej	88%
5	spirytusu do wyrobu esencji, do wzmacniania win, do konserwowania napojów winnych i soków oraz do wyrobu wszelkich artykułów spożywczych z wyjątkiem octu	88%
6	wódek gatunkowych	78%
7	spirytusu do wyrobu galenowych środków leczniczych, specyfików farmaceutycznych, do użytku aptecznego i szpitalnego, na cele naukowo-laboratoryjne oraz dezynfekcyjne dla zakładów leczniczych	80%
	z wyjątkiem:	
	a) spirytusu na cele naukowo-laboratoryjne dla wyższych zakładów naukowych oraz szkół zawodowych za zaświadczeniami Ministerstwa Oświaty,	
	b) spirytusu na cele dezynfekcyjne dla zakładów leczniczych skażonego na koszt odbiorcy	
8	spirytusu do wyrobu artykułów perfumeryjno-kosmetycznych	80%
9	spirytusu do wyrobu octu, eteru, politur i lakierów, syntetycznych środków leczniczych, preparatów organoterapeutycznych, materiałów wybuchowych, do stabilizacji ziół oraz na wszelkie inne cele przemysłowe z wyłączeniem przemysłów artykułów spożywczych (oprócz octu)	25%
10	spirytusu na cele dezynfekcyjne dla zakładów leczniczych skażonego na koszt odbiorcy	25%
11	spirytusu na cele naukowo-laboratoryjne dla wyższych zakładów naukowych oraz szkół zawodowych za zaświadczeniami Ministerstwa Oświaty	3%
12	spirytusu dla celów napędowych skażonego na koszt odbiorcy	3%
13	denaturatu o mocy 92°	3%
14	olejów fuzlowych	3%
15	wyrobów tytoniowych służących do palenia, zażywania lub żucia	70%
16	zapałek zwykłych i specjalnych	65%
17	losów loterii	20%
18	wszystkich nie wymienionych w punktach poprzedzających	3%

2. Podstawę opodatkowania stanowi obrót w rozumieniu art. 5 ust. 2 i art. 6 ust. 6 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 413), osiągnięty przez przedsiębiorstwa: „Polski Monopol Tytoniowy", „Państwowy Monopol Spirytusowy", „Polski Monopol Solny", „Państwowy Monopol Zapałczany" i „Polski Monopol Loteryjny" oraz przez pozostające pod zarządem przymusowym przedsiębiorstwo wytwarzające towary, objęte monopolem zapałczanym, ze sprzedaży lub wymiany towarów, wymienionych w ust. 1, odbiorcom nie będącym przedsiębiorstwami i zakładami, objętymi „Polskim Monopolem Tytoniowym", „Państwowym Monopolem Spirytusowym", „Polskim Monopolem Solnym", „Państwowym Monopolem Zapałczanym" i „Polskim Monopolem Loteryjnym" oraz pozostającym pod zarządem przymusowym przedsiębiorstwem wytwarzającym towary, objęte monopolem zapałczanym; za odbiorców nie będących przedsiębiorstwami lub zakładami, objętymi wymienionymi przedsiębiorstwami uważa się również przedsiębiorstwa i zakłady jednego przedsiębiorstwa monopolowego w stosunku do przedsiębiorstw i zakładów drugiego.

3. Do wartości sprzedażnej (art. 6 ust. 6 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym), przyjętej za podstawę opodatkowania, stosuje się stawki podatku, przewidziane dla danego towaru w ust. 1.

§ 4.

1. Jednokrotny podatek obrotowy obejmuje wszystkie fazy i rodzaje obrotów towarami, wymienionymi w § 3 ust. 1, dokonanych przez przedsiębiorstwa i zakłady (własne i zarządzane) „Polskiego Monopolu Tytoniowego", „Państwowego Monopolu Spirytusowego", Polskiego Monopolu Solnego", „Państwowego Monopolu Zapałczanego" i „Polskiego Monopolu Loteryjnego" oraz przez pozostające pod zarządem przymusowym przedsiębiorstwo wytwarzające towary, objęte monopolem zapałczanym, jak również obroty z tytułu wykonywanych przez te przedsiębiorstwa

i zakłady przy sprzedaży wymienionych towarów czynności komisu.

2. Nie pobiera się oddzielnie podatku obrotowego od tych obrotów towarami, wymienionymi w § 3 ust. 1, od których został pobrany jednokrotny podatek obrotowy. Przepis ten nie uchyla obowiązku uiszczania opłat za karty rejestracyjne ,określonego w dekrecie z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym.

§ 5.

1. Dyrekcje „Polskiego Monopolu Tytoniowego", „Państwowego Monopolu Spirytusowego", „Polskiego Monopolu Solnego", „Państwowego Monopolu Zapałczanego" i „Polskiego Monopolu Loteryjnego" oraz zarządca pozostającego pod zarządem przymusowym przedsiębiorstwa wytwarzającego towary, objęte monopolem zapałczanym, wpłacają jednokrotny podatek obrotowy do miejscowo właściwych dla nich urzędów rewizyjnych w sposób i w terminach, przewidzianych w dekrecie z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym oraz w dekrecie z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 27, poz. 174 oraz z 1948 r. Nr 12, poz. 94 i Nr 52, poz. 413).

2. Dyrekcje „Polskiego Monopolu Tytoniowego", „Państwowego Monopolu Spirytusowego", „Polskiego Monopolu Solnego", „Państwowego Monopolu Zapałczanego" i „Polskiego Monopolu Loteryjnego" oraz zarządca pozostającego pod zarządem przymusowym przedsiębiorstwa wytwarzającego towary, objęte monopolem zapałczanym, obowiązani są wpłacać bez wezwania władzy podatkowej zaliczki na podatek obrotowy w wysokości podatku, przypadającego od podstawy opodatkowania, określonej w § 3 ust. 2, z zastosowaniem stawek podatku, przewidzianych w § 3 ust. 1, składając równocześnie właściwym urzędom rewizyjnym deklarację według ustalonego wzoru.

3. Podstawę obliczania zaliczek stanowi obrót ze sprzedaży (wymiany, wartości sprzedażnej), osiągnięty w okresach od 1 do 5, od 6 do 10, od 11 do 15, od 16 do 20, od 21 do 25 oraz od 26 do ostatniego dnia każdego miesiąca.

4. Zaliczki płatne są za bezpośrednio ubiegłe okresy ich obliczania, wymienione w ust. 3, w następujących terminach: za okres od 1 do 5 — do dnia 8, za okres od 6 do 10 — do dnia 13, za okres od 11 do 15 — do dnia 18, za okres od 15 do 20 — do dnia 23, za okres od 21 do 25 — do dnia 28 danego miesiąca i za okres od 26 do końca miesiąca — do dnia 3 miesiąca następnego.

Odmiennie od przepisów zdania poprzedzającego zaliczki za okresy od 1 do 20 stycznia 1949 r. płatne są do dnia 23 stycznia 1949 r.

§ 6.

Urzędy rewizyjne, o których mowa w § 5 ust. 1, uprawnione są do kontroli prawidłowości obliczania oraz terminowego wpłacania jednokrotnego podatku obrotowego, przypadającego w myśl przepisów niniejszego zarządzenia.

§ 7.

1. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1949 r.

2. Jednocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 1 kwietnia 1948 r. o poborze scalonego podatku obrotowego od sprzedaży artykułów Polskiego Monopolu Tytoniowego, Państwowego Monopolu Spirytusowego, Polskiego Monopolu Solnego i Państwowego Monopolu Zapałczanego (Dz. Urz. Nr 37, poz. 129).

Minister Skarbu
K. Dąbrowski

7. Okólnik z dnia 31 grudnia 1948 r. w sprawie skasowania akcyz i opłat monopolowych.

Z dniem 1 stycznia 1949 r. wchodzą w życie:

1) Rozporządzenie Ministra Skarbu w sprawie wejścia w życie art. 8 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym oraz w sprawie specjalnego nadzoru podatkowego i odrębnego postępowania podatkowego odnośnie do niektórych towarów (Dz. U. R. P. z 1948 r. Nr 62, poz. 487).

2) zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 29 grudnia 1948 r. o poborze jednokrotnego podatku obrotowego od sprzedaży towarów przedsiębiorstw państwowych i pozostających pod zarządem państwowym podległych Ministerstwu Przemysłu i Handlu,

3) zarządzenie Ministra Skarbu o poborze jednokrotnego podatku obrotowego od sprzedaży towarów Państwowego Monopolu Spirytusowego, Polskiego Monopolu Tytoniowego, Polskiego Monopolu Solnego, Państwowego Monopolu Zapałczanego, Polskiego Monopolu Loteryjnego oraz od sprzedaży losów loterii fantowych.

W związku z powyższym:

a) zostają jednocześnie uchylone dotychczasowe akcyzy i opłaty monopolowe,

b) obrót towarami obciążonymi dotychczas akcyzą bądź opłatą monopolową zostaje objęty przepisami dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym, a w szczególności w miejsce dotychczasowej akcyzy bądź opłaty monopolowej będzie pobierany podatek obrotowy od sprzedaży wspomnianych wyżej towarów,

c) należy stosować odpowiednio dotychczasowe przepisy, zawarte w:

a. prawie akcyzowym (Dz. U. R. P. z 1947 r. Nr 29, poz. 122),
b. dekrecie z dnia 3.II. 1947 r. o postępowaniu akcyzowym (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 123),
c. ustawach i rozporządzeniach Prezydenta R. P. o monopolach skarbowych i
d. rozporządzeniach wykonawczych, utrzymanych w mocy artykułem 129 Prawa akcyzowego, jak również w rozporządzeniach wykonawczych do wymienionych wyżej pod a) — c) aktów prawnych, a tym samym również wszystkie oparte na tych rozporządzeniach zarządzenia, instrukcje i okólniki oraz przewidziane w tych przepisach wzory ksiąg i druków

o ile dotyczą nadzoru skarbowego nad towarami, podlegającymi dotychczas akcyzie bądź opłatom monopolowym oraz postępowania skarbowego w sprawach, dotyczących powyższych towarów.

Przepisy te mają wszakże zastosowanie jedynie o tyle o ile nie są sprzeczne z przepisami: a) dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym, b) rozporządzenia względnie zarządzeń, wymienionych na wstępie pod 1) — 3).

Utrzymane w mocy dotychczasowe przepisy akcyzowo-monopolowe, dotyczące nadzoru i postępowania skarbowego, stosuje się „odpowiednio" to znaczy nie dosłownie, trzymając się ściśle litery tekstu, tylko zgodnie z intencją przepisów o podatku obrotowym, stosując w razie wątpliwości odpowiednią interpretację na tle całokształtu przepisów o podatku obrotowym, bez względu na możliwe drobne odchylenia od tekstu dotychczasowych przepisów akcyzowo-monopolowych, wynikające z oddmienności zasad, na których oparte były te przepisy.

W dalszym ciągu Ministerstwo Skarbu wskazuje jedynie przykładowo na następujące główne zmiany w dotychczasowym stanie prawnym w związku z przeprowadzoną reformą systemu podatkowego:

a) chwila wprowadzenia towaru do t.zw. wolnego obrotu przestaje być miarodajna dla powstania obowiązku podatkowego. O obowiązku podatkowym decydują przepisy dekretu z dnia 25.X. 1948 r. o podatku obrotowym a w szczególności przepisy art. 5 i 6 tego dekretu, jeżeli chodzi o obliczenie podstawy opodatkowania,

b) podstawą opodatkowania jest obrót czyli cena uzyskana ze sprzedaży towaru oraz wartość sprzedażna deputatów pracowniczych, towarów pobranych do własnej konsumcji oraz ubytków i braków, a nie jednostka towaru. Tym nie mniej dalsza dokładna kontrola ilościowa i jakościowa towaru w dotychczasowych rozmiarach jest konieczna w celu skontrolowania ścisłości podanego przez podatnika obrotu.

c) podatek płatny jest nie w chwili wprowadzenia towaru do t.zw. wolnego obrotu tylko w terminach określonych w dekrecie z dnia 25.X. 1948 r. o podatku obrotowym oraz wydanych na podstawie tego dekretu rozporządzeniach bądź zarządzeniach Ministra Skarbu,

d) znak akcyzowy (banderola, stempel) zostaje nadal utrzymany. Podatek jednak nie jest płatny z chwilą poboru dotychczasowego znaku akcyzowego (patrz pkt c) ponieważ dotychczasowy znak akcyzowy stał się obecnie jedynie znakiem kontrolnym, jako pomocniczy środek do ilościowego ujęcia towaru. Podatnicy z wyjątkiem przedsiębiorstw państwowych i pozostających pod zarządem państwowym obowiązani są jednak do uiszczania przy poborze omawianych znaków przedpłat na zaliczki na podatek obrotowy w wysokości, odpowiadającej dotychczasowej wartości akcyzowej (podatkowej) znaku. Powyższy znak pozostaje nadal drukiem ścisłego zarachowania i powinien podlegać dokładnej ewidencji na dotychczasowych zasadach.

Kwoty uiszczone po dzień 31 grudnią 1948 r. tytułem akcyzy przy poborze dotychczasowych opasek akcyzowych, znajdujących się jako zapas w powyższym dniu w wytwórniach i w wolnych składach akcyzowych zarówno w stanie nieoklejonym, jak i oklejone na opakowaniu towaru—podlegają zarachowaniu na podatek obrotowy,

e) wszelkie zwolnienia podatkowe oparte na dotychczasowych przepisach akcyzowo-monopolowych przestały obowiązywać,

f) obecne przepisy nie przewidują zwrotu podatku obrotowego uiszczonego od sprzedaży towarów, zużytych do wytworzenia produktów, wywiezionych następnie zagranicę,

g) obecne przepisy nie znają dotychczasowej instytucji t.zw. „węzła akcyzowego" lub „węzła opłaty monopolowej" a w szczególności będącego konsekwencją pozostawania towaru pod węzłem akcyzy lub opłaty monopolowej— odroczenia płatności podatku obrotowego, aż do czasu wydania towaru do t.zw. „wolngeo obrotu". Tym samym obecne przepisy zabraniają przekazywania towaru z przedsiębiorstwa do przedsiębiorstwa pod t.zw. „węzłem akcyzy lub opłaty" czyli bez uiszczenia podatku (opłaty) z wyjątkiem t.zw. obrotu wewnętrznego. Podatek jest, jak już wyżej zaznaczono płatny w określonych terminach — o ile nie nastąpiło przewidziane w przepisach o podatku obrotowym zwolnienie od podatku.

Natomiast pozostają w mocy specjalny nadzór i odrębne postępowanie stosowane do obrotu towarami pod t. zw. węzłem akcyzy (opłaty monopolowej) w odniesieniu do towarów podlegających dotychczas akcyzie lub opłacie monopolowej: 1) od chwili wytworzenia do chwili wydania towaru z wytwórni, 2) w czasie przewozu, przerobu lub zużycia oraz magazynowania — jeżeli towar został zwolniony całkowicie lub częściowo od podatku, albo jeżeli zastosowano stawkę niższą od najwyższej stawki podatku, przewidzianej dla danego towaru, w zależności od jego przeznaczenia,

h) obecne przepisy nie przewidują kredytowania podatku obrotowego,

i) przez przedsiębiorcę należy rozumieć podatnika, zaś przez zastępcę pełnomocnika płatnika,

j) przewidzianych w dotychczasowych księgach akcyzowo-monopolowych rubryk, przeznaczonych dla wpisywania stawki akcyzowej (opłaty monopolowej), sumy należnej i uiszczonej akcyzy (opłaty) oraz nadpłat i zaległości—nie należy wypełniać. Księgi te mają — jak to już wyżej zaznaczono — służyć tylko do kontroli ilości i rodzaju towaru oraz chwili wydania go z przedsiębiorstwa. Z tymi samymi ograniczeniami należy sporządzać i przesyłać władzy podatkowej odpisy ksiąg na dotychczasowych zasadach,

k) na przesyłki dotychczasowych towarów akcyzowo-monopolowych należy nadal wystawiać świadectwa przewozowe na dotychczasowych zasadach,

l) dotychczasowe stałe nadzory przedsiębiorstw akcyzowo-monopolowych pełnią swe funkcje nadal na dotychczasowych zasadach i w tych samych rozmiarach,

m) również pozostają w mocy dotychczasowe przepisy akcyzowo-monopolowe — o ile przewidują obowiązek uzyskiwania zezwoleń na dokonywanie pewnych czynności, lub zgłoszenie pewnych czynności, sprawdzenie (weryfikacje) przedsiębiorstwa albo określają pomieszczenia urządzenia, przyrządy i naczynia przedsiębiorstw, surowce jakich wolno używać do wyrobu towarów, podlegających dotychczas akcyzie lub opłacie monopolowej, warunki wyrobu tych towarów jak również zakazy i ograniczenia, obowiązki i skutki ich niewykonania, koszty stałego nadzoru, stan formę, opakowanie i oznaczanie towaru (etykiety, znaki podatkowe), sposób prowadzenia ksiąg, kontroli produkcji i obrotu, badania towaru, czynności organów służbowych przy wysyłce, odbiorze, skażaniu lub niszczeniu towaru it.p. — w odniesieniu do wspomnianych wyżej towarów,

n) zwolnienia i ulgi w zakresie towarów, podlegających akcyzie lub opłacie monopolowej nie mające charakteru zwolnienia podatkowego, udzielone do dnia 31 grudnia 1948 r. z ważnością na rok 1949 lub bez czasowego ograniczenia— pozostają nadal ważne aż do odwołania,

o) przepisy dotyczące samych uprawnień monopolów skarbowych, wynikających z faktu istnienia i dalszego utrzymania dotychczasowych monopolów skarbowych pozostają nadal w mocy. Dotyczy to zwłaszcza postanowień, zawartych w dotychczasowych przepisach o monopolach, które mają charakter gospodarczy i administracyjny i są jedynie rozwinięciem podstawowego przywileju monopolowego.

Przy tej sposobności Ministerstwo Skarbu zwraca uwagę na przepisy ustawy z dnia 18 listopada 1948 r. o produkcji win, moszczów winnych i miodów pitnych oraz o obrocie tymi produktami (Dz. U. R. P. Nr 58, poz. 462) wchodzącą w życie z dniem 13 marca 1949 r. Ustawa wprowadza bowiem w stosunku do obecnego stanu prawnego zasadnicze zmiany, znajdujące swój oddźwięk w zakresie dotychczasowych przepisów o akcyzie od napojów winnych, jak np. zmiana granicy zawartości alkoholu w winie, wprowadzenie jako nowej kategorii napojów winnych t.zw. moszczów winnych, zakaz produkcji win rodzynkowych i sztucznych, określenie jakości wyrobów winnych it.p. Utrzymane w mocy rozporządzeniem powołanym na wstępie pod 1) przepisy akcyzowe — o ile będą sprzeczne z powyższą ustawą — przestają obowiązywać z dniem 13 marca 1949 r. W związku z powyższym należy dokładnie zapoznać się z powyższą ustawą w celu uniknięcia niewłaściwego stosowania utrzymanych w mocy przepisów o opodatkowaniu napojów winnych oraz zapobieżeniu dwutorowości (niektóre zagadnienia są uregulowane w obydwu przepisach).

Jak wynika z treści niniejszego okólnika, niezależnie od zmian organizacyjnych, jakie pociągnie za sobą reforma ustawodawstwa podatkowego, przepisy o nadzorze i postępowaniu w sprawach dotyczących towarów, podlegających dotychczas akcyzie bądź opłacie monopolowej — zostały w ogólnych zarysach utrzymane nadal bez większych zmian.

Dotychczasowy aparat, powołany do spełnienia zadań, związanych z wykonywaniem nadzoru akcyzowego nad produkcją i obrotem towarami, podlegającymi do dnia 31 grudnia 1948 r. akcyzie lub opłacie monopolowej, a w szczególności dotychczasowe rejony kontroli akcyzowej wraz ze stałymi nadzorami akcyzowymi, a nadto personel dotychczasowych urzędów akcyzowych oraz wydziałów IV izb skarbowych będzie — bez względu na zmiany organizacyjne — stanowić w dalszym ciągu właściwy instrument do wykonywania specjalnej kontroli nad wytwarzaniem i obrotem wspomnianymi wyżej towarami w celu dokładnego ilościowego ujęcia powyższych towarów dla należytego wymiaru podatku obrotowego. Zmiany organizacyjne oraz zmiana formy opodatkowania nie mogą w żadnym przypadku wpłynąć na osłabienie lub obniżenie poziomu powyższego nadzoru, które mogłoby zagrozić obniżeniem się wpływów skarbowych.

Ministerstwo Skarbu oczekuje, że obecne organa służby akcyzowej we wszystkich instancjach będą w dalszym ciągu — niezależnie od zmienionych warunków — wykonywały swe obowiązki służbowe w zakresie specjalnego nadzoru i postępowania w odniesieniu do produkcji i obrotu towarami, podlegającymi dotychczas akcyzie lub opłacie monopolowej z niemniejszą gorliwością i starannością niż dotychczas, w celu zapewnienia Skarbowi Państwa należytych dochodów z tytułu podatku obrotowego od sprzedaży wspomnianych towarów.

za Ministra Skarbu
Prof. Dr. Leon Kurowski
Podsekretarz Stanu

(Znak Min. Sk. D, V. 22700/3/48).

Pozycja 7

8. Okólnik z dnia 8 stycznia 1949 r. w sprawie likwidacji końcówek groszowych w księgach rachunkowych.

W związku z postanowieniami uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 5 marca 1948 r., podanej do wiadomości okólnikiem z dnia 14 kwietnia 1948 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 45, poz. 166) Ministerstwo Skarbu zarządza co następuje:

1. Władze i urzędy państwowe, prowadzące księgi dochodów budżetowych (księgę ewidencyjną należności czynnych) odpiszą w tych księgach, przed dokonaniem zamknięcia rachunkowego za rok budżetowy 1948 wszystkie końcówki groszowe, figurujące przy poszczególnych należnościach uwidocznionych w wymienionych księgach.

2. Władze i urzędy asygnujące, prowadzące księgę zaliczek przeniosą do księgi dochodów budżetowych na rok 1949, w terminie przewidzianym w § 54 przepisów rachunkowo-kasowych dla władz i urzędów państwowych, sumy niewyliczonych zaliczek bez końcówek groszowych.

3. Władze i urzędy państwowe jak również i inne instytucje, posiadające otwarte w organach skarbowych rachunki sum niebudżetowych, przeprowadzą w terminie do końca lutego 1949 r. likwidację końcówek groszowych, figurujących na poszczególnych rachunkach sum niebudżetowych względnie, jeśli chodzi o rachunki sum depozytowych — końcówek groszowych poszczególnych niezrealizowanych depozytów.

Jeżeli władza (urząd) przechowuje na rachunku różnego rodzaju, sumy dla których prowadzi w swej księdze rachunkowej osobne subkonta, wówczas przeprowadza likwidację końcówek groszowych, figurujących na każdym z tych subkont.

4. Likwidację końcówek groszowych na rachunkach sum niebudżetowych władze (urzędy i instytucje) przeprowadzą w swych księgach rachunkowych przez zaokrąglenie tych końcówek do pełnej złotówki w drodze zapisania na rozchód z dotyczącego rachunku z końcówek groszowych poniżej 50 gr., bądź też w drodze zapisania na przychód rachunku różnicy między końcówką groszową powyżej 50 gr a pełną złotówką.

Równocześnie ze zlikwidowaniem w swych księgach końcówek groszowych w sposób wyżej wskazany władze (urzędy i instytucje) sporządzą wykazy tych końcówek według załączonego wzoru w 2 jednobrzmiących egzemplarzach i prześlą je organowi skarbowemu, w którym mają otwarte rachunki. Wspomniane wykazy sporządzone być winny oddzielnie dla każdego rachunku.

5. Na podstawie otrzymanego od władzy (urzędu, instytucji) wykazu zlikwidowanych końcówek groszowych organ skarbowy:

a) ogólną sumę końcówek groszowych poniżej 50 gr zapisze na rozchód właściwego rachunku sum niebudżetowych i równocześnie na przychód na dochód budżetu w części 26, dział 1, § 27,

b) ogólną sumę różnic między końcówkami groszowymi powyżej 50 gr a pełną złotówką zapisze na przychód właściwego rachunku sum niebudżetowych i równocześnie na rozchód budżetu w części 26, dział 1, § 27.

Przed przystąpieniem do przerachowania końcówek groszowych organ skarbowy sprawdza, czy po dokonaniu przerachowań końcówki groszowe zostaną rzeczywiście zlikwidowane; w przeciwnym przypadku organ skarbowy winien odmówić przerachowania, a dotyczący wykaz zlikwidowanych końcówek groszowych zwrócić władzy (urzędowi, instytucji) celem sprostowania.

Po dokonaniu przerachowania organ skarbowy zamieszcza na obydwóch egzemplarzach wykazu stosowne adnotacje, po czym jeden egzemplarz wykazu zwraca władzy (urzędowi, instytucji) jako zawiadomienie o dokonaniu przerachowania, drugi zaś egzemplarz zatrzymuje u siebie jako dowód rozchodowy.

6. Postanowienia ustępu 1, odnoszą się również do końcówek groszowych, figurujących w księgach bierczych podatków i opłat przy poszczególnych zaległościach, wyprowadzonych w tych księgach z tym, że odpisy z tego tytułu powinny być przeprowadzone przez rejestry przypisów i odpisów na podstawie sporządzonych przez działy rachunkowo-kasowe urzędów skarbowych (rewizyjnych) wykazów podlegających odpisaniu końcówek groszowych. Wykazy te winny zawierać Nr konta i kwoty podlegające odpisaniu.

7. Końcówki groszowe uiszczonych w roku budżetowym 1948 zaliczek na podatki urzędy skarbowe przeniosą do przedziałki księgi bierczej, przewidzianej dla kontowania dodatku za zwłokę; w związku z tym urzędy skarbowe (rewizyjne) dokonają odpowiedniego sprostowania sprawozdania wzór Nr 34 za miesiąc grudzień 1948 r.

8. Końcówki groszowe zaliczek na podatki uiszczonych w latach ubiegłych, a wykazanych w przedziałkach 15 i 16 księgi bierczej, urzędy skarbowe (rewizyjne) przeniosą do przedziałek 17 i 18 księgi i zarachują na poczet zaległości podatkowej za jakikolwiek rok podatkowy. Jeżeli na danym koncie nie będzie żadnej zaległości, urząd skarbowy (rewizyjny) dokona mimo to przeniesienia końcówki groszowej i zrównoważy jednocześnie przypisem.

Przypisy z tego tytułu należy przeprowadzić przez rejestr przypisów i odpisów za rok 1948 (w sumach ogólnych) na podstawie wykazów, sporządzonych przez działy rachunkowo kasowe urzędów skarbowych (rewizyjnych) a zawierających Nr konta i kwotę przypisaną.

9. Urzędy skarbowe prowadzące rachunkowość systemem kartotekowo - przebitkowym dokonają przypisów i odpisów końcówek groszowych na kartach podatkowych w sposób przewidziany tymczasowymi przepisami dla tych urzędów.

10. W sposób przewidziany w ust. 4 (zdanie pierwsze), przeprowadzą izby skarbowe (dyrekcje ceł) likwidację końcówek groszowych, figurujących przy niewyrównanych pozycjach rachunków sum obrotowych.

11. Ewentualne końcówki groszowe, figurujące przy pozostałościach kasowych w gotówce urzędy skarbowe (rewizyjne, celne) zlikwidują przez zapisanie tych końcówek na rozchód z budżetu części 26, dział 1, § 27.

12. Począwszy od dnia 1 marca 1949 r. wszystkie organa skarbowe zapisywać będą w swych dziennikach kasowych i księgach rachunkowych wyłącznie sumy w pełnych złotych tj. bez końcówek groszowych. W przypadku otrzymania z instytucji kredytowej wyciągu z rachunku zawierającego wpłaty z końcówkami groszowymi organ skarbowy winien wyciąg taki zwrócić instytucji kredytowej z żądaniem sprostowania kwot w wyciągu do pełnych złotych.

Dyrektor Departamentu
A. Ivánka

(Znak Nr D. III. 11693/7/48).

Załącznik do Nr D. III. 11693/7/48

....
(Dysponent rachunku)

Do
Kasy Urzędu Skarbowego
Izby Skarbowej
w.....................

Wykaz końcówek groszowych
pozostałości na rachunkach sum niebudżetowych w/g stanu na dzień 1 marca 1949 r.

Nazwa rachunku pozycje księgi (przy r-ku sum depozytowych)	Końcówki groszowe	Suma podlegająca	
		zmniejszeniu	zwiększeniu
		w groszach	

9. Okólnik z dnia 10 stycznia 1949 r. w sprawie zamknięć rachunkowych instytucyj kredytowych za 1948 rok.

W związku z zakończeniem roku operacyjnego 1948, Ministerstwo Skarbu podaje instytucjom kredytowym do wiadomości i wykonania co następuje:

A. Rachunek „polski".

Należy sporządzić bilans roczny oraz rachunek strat i zysków na normalnych zasadach, przy czym saldo rachunku strat i zysków należy zamieścić w bilansie jako „Rachunek wyników roku 1948".

W związku z tym należy:

a) przerowadzić rozrachunek z tytułu wpływów i wydatków księgowanych na rachunku „polskim", a dotyczących

rachunków „starego" i „okupacyjnego", na zasadach podanych w okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 23 stycznia 1946 L. D. II. 27/OK/7/46 (Nr 47) w sprawie zamknięć rachunkowych za 1945 r. (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 5, poz. 61) (v. p. 2 a tego okólnika);

b) przeprowadzić odpisy amortyzacyjne nieruchomości, wzgl. sum figurujących na rachunku „kosztów usunięcia szkód wojennych" w wysokości ustawowej; amortyzacji ruchomości należy dokonać w granicach ich faktycznego zużycia, zmniejszając odpowiednio odnośną pozycję bilansową w aktywach;

c) należności wątpliwe od dłużników potraktować zgodnie z punktem 2 d okólnika Nr 49 (wg numeracji Departamentu II) z dnia 8. II. 1947 r. zwiększając odpowiednio utworzoną poprzednio **„rezerwę na należności wątpliwe"** na ciężar rachunku strat i zysków;

d) przeliczyć figurujące w bilansie należności i zobowiązania w walutach obcych według tabeli Wydziału Zagranicznego Narodowego Banku Polskiego Nr 20 z dnia 1. I. 1949 r. po kursach podanych w tej tabeli w kolumnie „dewizy" (kursy kupna dla aktywów, kursy sprzedaży dla pasywów); rachunki walutowe ewidencyjne i pozabilansowe winny być przeliczone do bilansu tak po stronie aktywów, jak i pasywów według kursów kupna, podanych w kolumnie „dewizy" wymienionej tabeli NBP Nr 20. Pieniądze zagraniczne należy przeliczyć po wskazanych dla nich w tabeli kursach „kupna". Uzyskaną na podstawie przeliczenia różnicę należy przenieść na rachunek **„rezerwy na różnice kursowe"**, przy równoczesnym przeprowadzeniu odnośnej kwoty przez rachunek strat i zysków;

e) wyodrębnić z rachunków procentów i prowizyj pobranych i zapłaconych odsetki i prowizje dotyczące 1949 r., wykazując te ostatnie na rachunku sum przechodnich celem przeniesienia w rachunkowości 1949 roku na właściwe rachunki;

f) zaliczki na pobory pracowników, mające charakter pożyczek, nie zlikwidowane w 1948 r., należy wykazać w bilansie na rachunku „pożyczek terminowych";

g) uporządkować rachunek „sum przechodnich" wzgl. rachunek „różnych" przez wyeliminowanie z tych rachunków pozycyj, nie mających charakteru przejściowego lub rozliczeniowego, dbając szczególnie o oczyszczenie wymienionych rachunków z pozycyj wynikowych.

W związku z powyższym punktem b) przypomina się o obowiązku stosowania się do Tabeli Amortyzacyjnej według wzoru Nr 1 stanowiącego załącznik do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31 października 1946 r. o księgach handlowych, uproszczonych i podatkowych (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 365).

Wykonanie przez Bank powyższych zarządzeń nie może naruszać przepisów dekretu o podatku dochodowym, w szczególności jeśli chodzi o przeprowadzeniu odpisów na straty poniesione na dłużnikach, oraz o poczynienie rezerw. Nieściągalność względnie wątpliwość należności od dłużników winny być udowodnione.

B. Rachunki „stary" i „okupacyjny".

1. Bilanse i rachunki strat i zysków należy sporządzić z uwzględnieniem instrukcji zawartej w punkcie 5 okólnika Ministerstwa Skarbu Nr 305 (wg numeracji Departamentu II Nr 76/47) z dnia 25. VIII. 1947 r.

2. Władze instytucji powołane na mocy przepisów prawa ogólnego, wzgl. odnośnych statutów, do kontrolowania i zatwierdzania bilansów oraz rachunku strat i zysków, zamieszczą w protokółach przeprowadzonych przez siebie czynności, o ile tego wymagać będzie stan faktyczny, wzmiankę następującej treści:

„niektóre pozycje zamknięć rachunkowych na dzień 31. XII. 1948 r. nie mogły być dotychczas definitywnie ustalone ze względu na skutki działań wojennych".

3. Brak niektórych dowodów i dokumentów nie powinien stanowić przeszkody do przeprowadzenia wymaganych w niniejszym zarządzeniu zamknięć rachunkowych. Ewentualne zmiany, jakie zajdą wskutek uzyskania lub restytucji dalszych dowodów i dokumentów, będą uwzględnione w zamknięciach rachunkowych za lata następne.

C. Łączny bilans roczny.

Łączny bilans roczny instytucji na dzień 31. XII. 1948 r. winien być sporządzony w 3-ch rubrykach pionowych, w tym pierwsza dla pozycyj bilansu rachunku „starego", druga dla rachunku „okupacyjnego" i trzecia dla rachunku „pol-

Objaśnienie znaków:

OrOs	—	dział organizacyjny i osobowy
GB	—	„ gospodarczy i budżetowy resortu
KS	—	„ karny skarbowy
OSk	—	„ Ochrony Skarbowej
OK	—	„ obrotu pieniężnego i kredytu
B	—	„ budżetowy
K	—	„ finansów i podatków komunalnych
RK	—	„ rachunkowo-kasowy
C	—	„ ceł
ZPP	—	„ zobowiązań i postępowania podatkowego
POD	—	„ podatków: obrotowego i dochodowego
PW	—	„ podatku od wynagrodzeń
MOSk	—	„ podatku od nabycia praw majątkowych i opłaty skarbowej
P	—	„ innych podatków bezpośrednich
EA	—	„ egzekucji administracyjnej
A	—	„ akcyz
M	—	„ monopolów
U	—	„ ubezpieczeń
Sp	—	„ spółdzielczości
L	—	„ likwidacyjny
R	—	„ różnych
Z	—	zarządzenie
I	—	instrukcja
O	—	okólnik
Ob	—	obwieszczenie
Uch	—	uchwała
Rp	—	rozporządzenie
Reg	—	regulamin
Kom	—	komunikat

Poz.	TREŚĆ		Data	Znak	OrOs	GB	KS	OSk	OK	B	K	RK	C	ZPP	POD	PW	MOSk	P	EA	A	M	U	Sp	L	R	
6	W sprawie poboru jednokrotnego podatku obrotowego od sprzedaży lub wymiany towarów „Polskiego Monopolu Tytoniowego", „Państwowego Monopolu Spirytusowego", „Polskiego Monopolu Solnego", Państwowego Monopolu Zapałczanego" oraz pozostającego pod zarządem przymusowym przedsiębiorstwa wytwarzającego towary objęte monopolem zapałczanym, jak również losów loterii, urządzanych przez „Polski Monopol Loteryjny".	Z	3 I. 1949 r.	D. V. 785/3/49											X						X					
7	W sprawie skasowania akcyz i opłat monopolowych.	O	31 XII. 1948 r.	D. V. 22700/3/48																X	X					
8	W sprawie likwidacji końcówek groszowych w księgach rachunkowych.	O	8 I. 1949 r.	D. III. 11693/7/48								X														
9	W sprawie zamknięć rachunkowych instytucyj kredytowych za 1948 rok.	O	10 I. 1949 r.	D. II 589/7/49					X			X														

skiego". Również w 3-ch analogicznych rubrykach należy sporządzić odnośne rachunki strat i zysków.

Dla porządku przypomina się, iż bilanse winny być sporządzone według wzoru ustalonego przez Ministerstwo Skarbu zgodnie z okólnikiem z dnia 2. VII. 1947 r. L. D. II. 10132/7/47 (Nr 232) w sprawie sporządzania bilansów miesięcznych „rachunku polskiego" (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 19, poz. 235) i — o ile chodzi o rachunki „stare" i „okupacyjne" oraz odnośne rachunki strat i zysków — zgodnie z zarządzeniem Ministra Skarbu z dnia 16. XII. 1937 r. w sprawie sporządzania bilansów przez banki i domy bankowe (Monitor Polski z dnia 27. XII. 1937 r. Nr 297, poz. 466).

Projekt bilansu rocznego oraz rachunku strat i zysków za 1948 r. przyjęty przez Dyrekcję, wzgl. Zarząd Instytucji, winien być przesłany — celem uzgodnienia w krótkiej drodze — do Departamentu II Ministerstwa Skarbu, Wydział Inspekcji Bankowej, przed zatwierdzeniem przez statutowy organ władz banku, a w każdym razie nie później niż 15 marca 1949 r.

Dyrektor Departamentu
L. Makowski

(Znak Min. Sk. D. II. 589/7/49).

Cena zł 45

Redakcja i Administracja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu, Warszawa, ul. Wileńska 2/4.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń.

Prenumeratę przyjmuje się na okresy od miesiąca, w którym nastąpiła wpłata, do końca 1949 r. Należność z tytułu prenumeraty wynosi: rocznie złotych 2.400; półrocznie zł 1.300; kwartalnie zł 700; miesięcznie zł 300.

Komplety lub poszczególne egzemplarze Dziennika Urzędowego z lat ubiegłych, oraz z okresu poprzedzającego wpłatę prenumeraty, mogą być zamawiane w miarę posiadanego zapasu po cenach sprzedażnych poszczególnych egzemplarzy, z wyjątkiem egzemplarzy za 1945 r., które są całkowicie wyczerpane.

Komplet za 1946 r. wg. cen jednostkowych wynosi zł 3.542
„ za 1947 r. „ „ „ „ „ 7.002
„ za 1948 r. „ „ „ „ „ 4.356

Wszelkie należności z tego tytułu należy wpłacać na konto czekowe administracji Dziennika Urzędowego Min. Skarbu w P. K. O. Nr I - 4428, podając na odcinku dowodu wpłaty, w sposób czytelny; cel wpłaty, nazwę instytucji względnie nazwisko i imię wpłacającego, dokładny adres oraz okres czasu, którego wpłata dotyczy. Wysyłka zamawianych egzemplarzy dokonywana jest po otrzymaniu pełnej należności.

Od 1 stycznia 1949 r. wysyłka egzemplarzy Dziennika Urzędowego Min. Skarbu dokonywana jest listami poleconymi. Reklamacje w sprawie nieotrzymania poszczególnych numerów należy kierować bezpośrednio pod adresem administracji Dziennika Urzędowego Min. Skarbu w Warszawie, ul. Wileńska 2/4, w terminie miesięcznym od daty wydania reklamowanego numeru. Wszelkie późniejsze reklamacje nie będą uwzględniane i ponowne wysłanie brakujących numerów nastąpić może po uprzednim wpłaceniu należności na powyższe konto czekowe w P. K. O., wg. ceny jednostkowej za poszczególne egzemplarze.

Należność za ogłoszenie o zagubieniu lub skradzeniu legitymacji urzędowej pobierana jest w kwocie ryczałtowej zł 600 — która obliczona jest wraz z należnością za numer dowodowy. Zgłoszenia należy przesyłać drogą służbową do Administracji Dziennika Urzędowego w Warszawie, ul. Wileńska 2/4, po uprzednim wpłaceniu należności w pełnej wysokości na powyższe konto czekowe w P. K. O.

Cena wszelkich innych ogłoszeń wynosi zł 90 — za jeden mm szerokości jednej szpalty.

Druk. PWPW. Warszawa, Sanguszki 1.